

Escola Universitària Politècnica de Mataró (EUPMT, UPC)

Introducció

L'Escola Universitària Politècnica de Mataró, fundada el 1982, és un centre de titularitat municipal adscrit a la Universitat Politècnica de Catalunya, el govern i l'administració del qual depèn d'un patronat de l'Ajuntament de Mataró. El centre imparteix tres enginyeries tècniques: Enginyeria Tècnica Industrial, en l'especialitat d'Electrònica Industrial; Enginyeria Tècnica de Telecomunicació, en l'especialitat de Telemàtica, i Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió (ETIG). L'ETIG ha estat objecte d'una atenció especial en l'informe intern de seguiment del Pla de millora. L'escola té més de 900 alumnes i cada any es graduen, aproximadament, 205 enginyers tècnics de les diferents especialitats (dades del curs 2000-2001).

Al llarg del curs 1996-1997, l'EUPMT va avaluar la titulació d'ETIG amb la metodologia d'AQU Catalunya. L'any 1997, mitjançant la recollida de les conclusions principals d'aquest procés, la complementació amb estudis propis i amb el Pla estratègic de la ciutat de Mataró, l'Escola va elaborar-ne el Pla estratègic.

Cronologia del procés			
Curs 1996-1997	Participació en el procés d'avaluació institucional (ETIG)	Autoavaluació	Setembre 1996 - febrer 1997
		Avaluació externa	Maig 1997
		Informe final	Octubre 1997
Curs 1997-1998	Presentació del Pla estratègic a la Junta d'escola		Novembre 1997
		Presentació de la memòria d'actuacions del curs 1997-98	Juliol 1998
Curs 1998-1999	Definició de les accions previstes curs 1998-99		Octubre 1998
Febrer 2000	Presentació de la memòria d'actuacions del curs 1998-99		Juliol 1999
Curs 2001-2002	Seguiment del Pla estratègic	Autoavaluació	Gener - juliol 2001
		Avaluació externa	Setembre 2001

El procés d'avaluació interna va culminar amb la redacció de l'informe d'avaluació del seguiment del Pla estratègic de tota l'Escola. Ara bé, l'informe fa un èmfasi especial en l'ensenyament d'ETIG i, per aquest motiu, l'objectiu de l'avaluació externa ha estat el d'avaluar el compliment del Pla de millora en aquesta titulació, per bé que també s'han analitzat altres aspectes que fan referència al conjunt del centre.

Valoració del Pla de millora inicial

El document de planificació estratègica l'ha elaborat una comissió integrada pel director i el gerent de l'escola i els sotsdirectors de Política Acadèmica i Equipaments, Estudis i Extensió Universitària i el secretari acadèmic. El Comitè Extern d'avaluació ha estat integrat per un acadèmic de l'àmbit de l'ensenyament, un professional expert en consultoria i un metodòleg expert en processos d'avaluació i de seguiment de plans de millora. En general, els processos d'avaluació s'ha desenvolupat de manera satisfactòria.

Valoració del Pla de millora inicial

El Pla estratègic de l'EUPMT es basa en cinc grans línies d'actuació:

- la formació activa
- les relacions entre la comunitat tecnològica i la societat
- la vida universitària activa
- la gestió i l'administració
- la projecció social.

Cadascun d'aquests objectius generals es desplega en un seguit d'objectius operatius i d'accions. El comitè d'avaluació han coincidit a destacar que tant el col·lectiu de professors com el de PAS han fet seus els resultats de l'avaluació, així com el disseny del Pla estratègic. Els objectius de millora que es van fixar després de l'avaluació institucional de la qualitat estan molt relacionats amb els punts febles que es van detectar durant el procés. Pel que fa

al disseny del Pla, es van establir els mecanismes de seguiment oportuns, de manera que anualment es presenta a la Junta de l'Escola un resum amb les principals accions que s'han dut a terme. Ara bé, tot i que les propostes de millora estan ben contextualitzades, el Comitè Extern opina que el Pla no aporta prou informació sobre els recursos necessaris, els terminis d'execució ni els responsables de dur-les a terme. Així mateix, també ha considerat que el Pla és excessivament ambiciós, poc realista i no estableix prioritats.

Quant a l'execució del Pla, s'ha destacat la implicació elevada de l'equip directiu, dels professors i del PAS del centre, mentre que s'ha considerat escassa la dels estudiants. D'altra banda, el Pla de millora ha tingut un nivell adequat de publicitat.

En relació amb els resultats del Pla, s'ha constatat que s'ha millorat en molts àmbits, si bé no sempre es pot afirmar que la millora sigui una conseqüència directa del Pla. Al centre hi ha una cultura de la millora continuada i una percepció general que en els darrers anys s'ha avançat molt en aquest sentit. D'altra banda, el Comitè Extern ha destacat que no s'ha informat prou de tot el que s'havia fet.

Pel que fa a la primera línia d'actuació —la formació activa—, s'ha elaborat un document per reformar el Pla d'estudis que encara no s'ha implantat. Aquesta reforma preveu la posada en marxa d'un Pla de formació del professorat orientat, principalment, cap a aspectes tècnics i que deixa per a més endavant la formació en l'àmbit de l'aprenentatge.

Taula 1. Evolució de la demanda d'accés. ETIG (EUPMT, UPC)

	Curs 1996-1997	Curs 2000-2001
Demanda		
Alumnes totals matriculats a l'ETIG	389	443
Nota de tall (via PAU)	5,38	5,00
Oferta de places	100	100
Estudiants nous de 1r	126	128
Demanda en 1a opció	30	60

De la segona gran línia de treball —les relacions entre comunitat tecnològica i societat— cal destacar que ha augmentat el nombre d'activitats de formació continuada, que s'ha creat un grup de recerca amb finançament extern i que s'han incrementat les relacions amb centres estrangers, on és possible cursar-hi algunes assignatures, així com també ha augmentat el nombre d'estudiants internacionals que acull l'Escola. El Comitè Extern ha destacat positivament l'augment dels convenis de col·laboració amb empreses que permeten als alumnes cursar assignatures pràctiques. Tot i així, considera que en aquest àmbit encara resta pendent desenvolupar aspectes de la transferència de tecnologia i augmentar l'oferta de formació continuada per a les empreses, així com d'assignatures de caràcter semi-presencial. Els experts també recomanen mantenir l'impuls a la recerca que s'ha fet darrerament.

En relació amb la tercera línia d'actuació —la vida universitària activa— s'han posat en marxa accions d'acollida als alumnes nous. A més, cal dir que els estudiants s'impliquen en l'organització d'actes com ara el Fòrum del Treball i la Setmana Cultural, tot i que s'ha constatat durant l'avaluació que costa molt que s'impliquin en la vida universitària més enllà de l'activitat acadèmica.

La quarta línia de millora —la gestió i l'administració— ha permès avançar en el sistema informàtic de gestió de l'Escola, la qual cosa ha representat un guany per al PAS. D'altra banda, s'ha constituït la Fundació Politècnica de Mataró, que ha permès agilitar les activitats de recerca i de transferència de tecnologia.

Finalment, en el marc de la cinquena línia d'actuació —la projecció social— s'han posat en marxa iniciatives com ara el Fòrum d'Empreses i iniciatives per augmentar la presència de l'EUPMT en els mitjans de comunicació. En aquest àmbit, encara queden pendents accions com ara l'establiment dels premis a treballs de recerca dels centres de secundària o la publicació del butlletí de l'Escola.

La valoració de la situació actual

Com s'ha vingut indicant, la intenció d'aquest apartat no és de fer una anàlisi detallada de la situació actual de l'Escola sinó posar de relleu les millores més significatives que s'han produït arran del procés d'avaluació.

Quant al context institucional, el principal repte de l'Escola és fer front, d'una banda, al fort descens de la demanda, en concret a l'especialitat d'Electrònica Industrial de l'ensenyament d'Enginyeria Tècnica Industrial, sobretot si es té en compte que la condició de centre adscrit fa que el cost de la matrícula sigui superior al d'un centre propi, i, de l'altra, a l'augment de l'oferta d'ensenyaments tecnològics. El Comitè d'Avaluació Extern ha destacat positivament la bona integració de l'Escola en l'entorn més proper, així com el suport municipal que rep. En aquesta línia, la creació recent de la Fundació Politècnica de Mataró ha de permetre que l'Escola pugui desenvolupar les línies de treball en les dimensions de formació continuada i de transferència de tecnologia.

Pel que fa als objectius de la titulació d'ETIG, el Comitè Extern recomana millorar-ne la definició i introduir mecanismes per fer-ne la revisió i el seguiment. D'altra banda, tot i que la reforma del Pla d'estudis redueix el nombre d'hores de classe setmanals i potencia els processos d'aprenentatge, el Comitè considera que caldria agilitar més el procés d'actualització, ja que tant la informàtica com les demandes de la societat evolucionen molt ràpidament. Això no sempre és possible, perquè sovint les directrius generals de la titulació són molt rígides.

Els responsables de l'Escola han fet un esforç important per reforçar l'acció tutorial, amb accions com ara la formació de professors i l'assignació de tutors als alumnes nous; tot i així, l'ús que fan els alumnes de les tutories és escàs. La metodologia docent és de caràcter tradicional i es fa servir sobretot la lliçó magistral, complementada amb l'ús d'ordinadors portàtils i canons de projecció. Segons el Comitè Extern, aquesta metodologia és adequada a l'ensenyament.

L'EUPMT ofereix un curs inicial d'anivellament per compensar les deficiències i les diferències formatives dels alumnes de nou accés, la qual cosa ha estat considerada oportuna pel Comitè Extern d'Avaluació. D'altra banda, cal dir que ha disminuït el nombre d'alumnes per grup (vegeu la taula 2) mentre que els resultats acadèmics es mantenen en els mateixos nivells del curs 1996-1997 i, fins i tot, s'observa un lleuger descens, especialment de la taxa de rendiment a la fase no selectiva.

Taula 2. Evolució del desenvolupament de l'ensenyament. ETIG (EUPMT, UPC)

	Curs 1996-1997	Curs 2000-2001
Alumnes per grup al 1r cicle		
Teoria	71	66
Pràctica	26	29
Resultats*		
Taxa d'èxit a la fase selectiva	56,21%	55%
Taxa de rendiment a la fase selectiva	53,80%	51,16%
Alumnes que no superen la fase selectiva	nd	nd
Taxa d'èxit a la fase no selectiva	78,83%	74,62%
Taxa de rendiment a la fase no selectiva	76,27%	66,39%

* Dada final del curs 1999-2000.
nd: no disponible.

El Comitè d'Avaluació Extern ha destacat positivament el gran augment del nombre de convenis de col·laboració que l'Escola ha signat amb diverses empreses des que es va fer la primera avaluació el curs 1996-1997. Aquest augment dels convenis permet als alumnes dur a terme pràctiques professionals. D'altra banda, el nivell d'inserció laboral dels alumnes de l'EUPMT és molt alt; així, segons una enquesta del 2001 feta per la mateixa Escola, el 35 % dels graduats treballa abans de finalitzar els estudis i el 40% troba feina en menys de quatre mesos d'haver-se llicenciat. Dels que treballen, un 70% té contracte indefinit.

Taula 3. Dades de l'evolució del professorat. ETIG (EUPVG, UPC)

	Curs 1996-1997	Curs 2000-2001
Professorat		
Catedràtics d'universitat	0	0
Titulars d'universitat	0	0
Catedràtics d'escola universitària	1	1
Titulars d'escola universitària	79	63
Associats	3	6
Altres	0	0

Pel que fa al professorat (vegeu la taula 3), el Comitè d'Avaluació Extern ha destacat positivament l'entusiasme del col·lectiu en la seva tasca. En línies generals, el Comitè considera que tant el volum de la plantilla com la formació del professorat són adequats. Ara bé, constaten que hi ha pocs professors amb experiència extraacadèmica i que l'activitat de recerca està per sota del potencial dels departaments.

Finalment, en l'apartat de les instal·lacions, destaca la bona dotació d'ordinadors de què disposa l'Escola, així com el bon manteniment dels equips informàtics en general. En canvi, la biblioteca, compartida amb un institut, s'ha considerat menys adequada, ja que hi ha pocs exemplars dels llibres recomanats. D'altra banda, el Comitè troba a faltar un espai d'accés lliure per poder dur a terme els treballs pràctics.

Les noves propostes de millora

Les noves propostes de millora estan encara poc definides però, segons el Comitè Extern, estan en la línia correcta. En aquest sentit, el Comitè creu que caldria reflexionar sobre els principals reptes de l'Escola i elaborar un Pla que estableixi prioritats. Així mateix, recomana avançar en la definició de línies de treball de transferència tecnològica i de formació continuada, mitjançant la millora de l'oferta actual i l'adaptació a les noves necessitats de l'entorn.

D'altra banda, els experts recomanen reforçar l'organització docent del centre (els horaris, la coordinació entre el professorat, l'agilitat en la publicació de les qualificacions, etc.).

Finalment, tot i la vocació eminentment docent del centre, els experts externs recomanen que s'estableixi un Pla de recerca, especialment en el Departament d'Informàtica, que connecti amb el Pla de transferència tecnològica.